



# مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۶) تیر ماه ۱۳۴۷

ترمیم حقوق ووظیفه استوار دوم معلول رحیم و کیلی  
زنوزی و ارسال به مجلس سنا .

فیرت مطالب :

۱۰ - طرح و تصویب گزارش شور دوم  
کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق دولت  
شاهنشاهی ایران به کنوانسیون سازمان بین المللی  
هیدروگرافی و ارسال بمجلس سنا.  
۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون کار و امور  
اجتماعی راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار  
نسبت به مهاجرین و افراد بدون تابعیت .

۱- قرائت صورت غائبین جلسه قبل.  
۲- بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر رفیعی-  
دکتر فریور (ضمناً سؤالی نیز تقدیم نمودند) و دکتر  
حکیم شوشتری .  
۳ - تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای دکتر  
غامی تیرانی .

۱۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون اصلاحات  
ارضی و تعاون روستائی راجع بواگذاری اراضی  
دانشگاه صنعتی آریا مهر در اصفهان بوزارت  
جنگ .  
۱۳- تقدیم دو فقره اساسنامه و يك فقره لایحه  
بوسیله آقای معاون وزارت تولیدات کشاورزی و  
مواد مصرفی .

۴- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای دکتر  
بگانه وزیر مشاور .  
۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون  
وزارت امور خارجه .  
۶- تقدیم دو فقره صورت دیون و يك فقره تقاضای  
اعتبار بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .

۱۴ - طرح و تصویب يك فوریت لایحه مربوط  
به الحاق دولت ایران به قرارداد بین المللی تجارت  
گندم .

۷- تصویب صورت جلسه .  
۸- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری  
ناظر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی  
راجع به الحاق ماده ۱۳۷ مکرر بقانون مجازات عمومی  
و ابلاغ بدولت .

۱۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون  
وزارت بهداری .

۹- طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به

۱۶- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه و پنج دقیقه صبح بر است آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل گردید

### ۱ - قرائت صورت غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

#### غائبین با اجازه آقایان :

کلانتری - دکتر مدنی - مهندس بریمانی - کورس - مانی - انشاء - فرهادپور - حق شناس - خواجده نوری - دکتر الموتی - جوانشیر - دکتر رضوانی - روحانی - دکتر ستوده - دکتر سعید - غلام نسیان - مهندس قادرپناه - مهرزاد - دکتر مهذب - دکتر وفا .

#### غائبین بی اجازه آقایان :

بختیار بختیارها - ملک افغانی .

#### غائبین مریض - آقایان :

مجد - دکتر غنی - توسلی - دکتر دادفر - رضا زاده سلیمانی کاشانی - معظمی

### ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر رفیعی -

دکتر فریور (ضمناً سؤالی هم تقدیم نمودند)

#### و دکتر حکیم شوشتری

نایب رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر رفیعی فرمائید .

دکتر رفیعی - با اجازه مقام ریاست حکایت معروفی است که قطعاً همه نمایندگان شنیده اند که نادرشاه در جنگ هندوستان از یکی از سربازان ایرانی که رشادت فوق العاده از خود نشان میداد سؤال کرد اهل کجائی؟ سرباز در جواب گفت اهل اصفهان. نادرشاه گفت در فتنه افغان کجا بودی؟ جواب داد من بودم ولی توبودی . ملت ایران در طول تاریخ کهنسال خود هر وقت دارای شاه عدالت گستر و با فاتحی بوده پیشرفت های بزرگی کرده است . خداوند تبارک و تعالی بر نسل فعلی ملت ایران منت عظیمی نهد و شاهنشاه بزرگی را باو اعطاء کرده

نخستین انقلاب اجتماعی و اقتصادی در سرزمینی کهنسال ساخته اند. در سر نیزه بار رئیس انجمن فارغ التحصیلان ضمن بودن شخصیت جهانی شاهنشاه آریامیر میگوید « امروز شخصیتی ممتاز ورهبر کشوری کهنسال و باستانی میماند ما هستند که تمام وقت و نیروی خویش را صرف بهبود وضع مردم کشوری کرده اند که بر آن سلطنت میکنند » این سخنانیکه از برف شخصیتهای برجسته علمی و سیاسی دنیا درباره شاهنشاه بزرگ ما بیان شده حقایقی است که در تاریخ دنیا ثبت خواهد شد . شاهنشاه در مسموری در جواب خبرنگاران که چگونه میتوان سلاح جهان را حفظ کرد میفرماید « نخستین گام در این راه خلع سلاح عمومی و کامل و جلوگیری از تولید و گسترش سلاحهای هسته ای است .

ما با تمام نیروی خود از صلح دفاع میکنیم و با همه وجود خویش خواهان استقرار صلح جهانی هستیم زیرا سعادت هر آن می بینیم . با انحلال تازمانی که خلع سلاح عمومی نمی شد است نیروهای دفاعی خویش را تقویت خواهیم کرد . ما بخود متکی هستیم و هرگز غفلت در این مورد را جایز نمی شماریم .

این بیان شاهانه درباره استقلال کامل سیاسی و اقتصادی ایران در کشوری که بزرگترین نیروی نظامی و اقتصادی دنیا را دارد در هر ایرانی چنان ایجاد غرور ملی میکند که بی اختیار شائق از دیدگانش جاری میشود (صحیح است) . شاهنشاه در نطق خود در دانشگاه هاروارد در باره آینده میفرماید :

« باید دنیائی که در آن همه اندیشه ها و نیروهای مثبت بخلاف دور از جدائیهای جغرافیائی و نژادی و مذهبی و زبانی دست در دست یکدیگر داده و در لوی حقیقتی بالاتر از همه این حملات ، واحدی پدید آورده باشند که قبل از هر چیز مربوط جامعه بشری باشد بوجود آید » .

این فلسفه نوین و بدیعی است که از طرف شاهنشاه بزرگ برای سعادت انسانها بیان شده است . در برابر این بیان و فلسفه شاهانه دانشگاه هاروارد نامه فریادی علمی اش سر تعظیم فرود آورد و چندین دفعه سخن شاهنشاه را با کف زدنهای متند قطع نمود . چون دریافتند که برای نجات دنیا غیر از عملی ساختن

این پیشنهاد شاهنشاه دیگر راهی وجود ندارد . شاهنشاه در جای دیگر نطق خود میفرماید « جامعه کنونی بیمار است و این بیماری در تمام سطحهای آن بچشم میخورد ، چه در سطح بین المللی و چه در سطح ملی حتی در سطحهای شهری و خانوادگی » این بیماری شامل جامعه ما ایرانیان هم هست . و با توجه به این مطلب عظمت اقدام شاهنشاه در انجام يك انقلاب سفید در يك جامعه بیمار چشم گیر است و تاریخ آینده بشریت انجام انقلاب آرام و بی خون ریزی ایران را جزو رویدادهای عظیم ثبت خواهد نمود .

مسلمان پیشنهاد شاهانه شاهنشاه بزرگ ما برای ایجاد لژیون خدمتگزاران بشر توسط سازمان ملل متحد برای کمک به دنیای بیمار فعلی بزودی عملی خواهد شد . که بشریت برای اصلاح خود قسمتی و بلکه انشاء الله روزی برسد که تمام بودجه تسلیحاتی خود را برای آسایش و رفاه خود خرج کند . مسلمانان پیروزیهای بزرگی برای ملت ایران ره آورد این سفر تاریخی شاهنشاه خواهد بود ملت ایران آرزو مند است که خداوند تبارک و تعالی سالیان دراز او را از نعمت داشتن چنین شاهنشاه عدالت گستر و بزرگی برخوردار سازد (انشاء الله - احسن) .

نایب رئیس - آقای دکتر فریور فرمائید .  
دکتر فریور - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران ارجمند من امروز مطالب مختصری در مورد وضع کارگران دارم از آنجائی که موضوع خائن کمال اهمیت است انتظار توجه خاص باین مطالب دارم و امیدوارم مورد توجه اولیاء امور قرار بگیرد و در مورد آن تصمیماتی بگیرند . از لحاظ وثائقی که از طرف حزب بعهد من محول شده در روزهای اخیر تماس های زیادی با کارگران داشتم با بهتر بگویم کارگران تماس های زیادی با من گرفتند و مشکلاتی را که داشتند مطرح کردند که بعضی از آنها واقعاً قابل توجه است و از لحاظ وضع زمانی کشور ما میبایست مورد توجه قرار بگیرد و اگر در قوانین گذشته نواقصی وجود دارد مرتفع بشود یکی از آنها مسئله مزد و حقوقی است که کارگران در موقع بیماری میگیرند یعنی در روزهایی که با اصطلاح استراحت دارند یا مرخصی استعلاجی دارند آنچه که بین کارمندان دولت مرسوم است این است که اگر طبیب دستگاه مربوطه گواهی نماید که فلان کارمند مریض

است و احتیاج با استراحت یاری تا مدتی که مشغول استراحت است و میبایست بستری بشود و تحت درمان قرار بگیرد تمام حقوق خودش را دریافت میکند ولی متأسفانه در مورد کارگران قوانینی که تصویب شده مقرر میدارد که برای سه روز اول استراحت و درمان حقوق و مزدی پرداخت نمیشود و برای بقیه مدت فقط دو سوم حقوق را میپردازند یعنی  $\frac{1}{3}$  از حقوق کم میشود البته توجه میفرمائید که واقعاً هم از لحاظ ضرورت زمان مازمان انقلاب اجتماعی ایران که رهبری آریامهر شاهنشاه ایران زمین در شرف تکمیل و تکامل قطعی است وجود چنین تبعیضی بین کارمند و کارگر و در عین حال وجود چنین قانونی برای طبقات زحمتکش که تنها مراعاتشان همان حقوق و مزد آنهاست عادلانه بنظر نمی رسد (صحیح است) در این مورد میبایست توجه عاجلی بشود بخصوص اینکه اگر بزندگی کارگران توجه بکنید می بینید که تمام افراد خانواده آنها در حقیقت مصرف کننده هستند، برخلاف اغلب خانواده های دهقانی که اکثر خانواده کاری کنند و تولید کننده هستند و مزد بگیر هستند و درآمدی می توانند کسب کنند برعکس آنها خانواده های کارگری تمام افراد خانواده سنگینی زندگیشان بدوش همان کارگری است که در کارگاه کاری کند پس وقتی او بیمار است احتیاج به مراقبت و حمایت بیشتری دارد و صحیح و عادلانه و منطقی نیست که یک مقدار هم از حقوقش را هم کم بکنند و دردی در دردهایش اضافه کنند در موقع بیماری بدون شك مخارجی هم بمخارجش اضافه میشود و ناملایماتی بزندگیش تحمیل میشود و میبایست معتقد و مطمئن به حمایت جامعه و حمایت کارگاه خودش و حمایت دولت خودش باشد نه با اصطلاح معروف از ترس عدم حمایت حتی از بیماری هم وحشت داشته باشد، این مسائل کاملاً در شرایط امروز باید مورد توجه قرار بگیرد و اگر نواقصی در قوانین گذشته وجود دارد اصلاح بشود، نقص دیگری که اغلب کارگران مراجع می کنند و اشاره می کنند موضوع بازنشستگی آنهاست، بعضی از کارگران راه آهن بعد از ۴۵ سال خدمت که بازنشسته میشوند حقوق ۱۵ یا ۱۰ روز خودشان را حداکثر دریافت می کنند یعنی اگر هنگام بازنشستگی فرضاً ۸۰۰ یا ۹۰۰ تومان حقوق داشته اند موقع بازنشستگی اکثر ۳۰۰ تومان حقوق میگیرند زیر ماده ۶۶ قانون بیمه های اجتماعی

که هر بوط به بازنشستگی کارگران است مقرر میدارد که حقوق بازنشستگی کارگر معادل یک چهارم آخرین حقوق دریافتی او ضربدر سنوات بیمه شده اوست و چون متأسفانه در بیمه شده اند و بیمه ارسال ۱۳۳۰ شروع بکار کرده روی این اصل اغلب این کارگران بیش از ده بابا زده سال نیست که بیمه شده اند و در نتیجه بعد از ۴۰ یا ۴۵ سال که کار کرده اند وقتی بازنشسته میشوند مثلاً این است که ۱۵ سال خدمت کرده اند و این عادلانه و منطقی نیست و منطبق با شرایط زمان انقلاب اجتماعی ایران نمی باشد بخصوص اینکه بعضی از این کارگران واقعاً از لحاظ فنی خدمت کرده اند یعنی فقط فعلاً نبوده اند و بیل زده اند بلکه از لحاظ فنی هم ارزش بسیاری داشته اند در راه آهن کارگرانی هستند، کارگران فنی که بقول خودشان تا سال ۱۳۲۰ حقوق آنها معادل حقوق مقامات عالی کشور بود ولی الآن در سن بازنشستگی حقوق آنها از ۳۰۰-۴۰۰ تومان تجاوز نمی کند و این بیجوجه صحیح نیست و مفهوم عدالت اجتماعی را نمی دهد با توجه باینکه شاهنشاه مدبر ما به بکرات از هر وقتی استفاده کردند و مجریان امر را برای استقرار عدالت اجتماعی تشویق کرده اند اوامر مؤکد صادر فرموده اند ولی وقتی به چنین صحنه ای برخورد می کنیم می بینیم متأسفانه مجریان امر آن اندازه که لازم است به حقایق زندگی مردم در این مورد توجه نکرده اند و شایسته است که بزودی توجه کنند زیرا همانطور که گفته طبقه کارگر که در شهرها زندگی میکنند همه افراد خانواده اش مصرف کننده هستند و بار زندگی همه افراد خانواده را کارگر بدوش میکشد و اینها روی شرافت ذاتی و روی علاقه بد تأمین آینده خانواده خودشان اکثر فرزندان خودشان را بجای اینکه برای کار بفرستند و برای پول در آوردن مأیوس کنند به تحصیل و اداشته اند کارگر بازنشسته ای هست که سه تومان حقوق میگیرد و چند فرزند در دبیرستان و دانشگاه دارد بدون شك جامعه محکوم و موظف است که برای تأمین زندگی چنین فرزندان و تأمین زندگی راحت چنین کارگر بازنشسته و بیرو فرسوده ای اقدام بکنند تبعیضات و عدم عدالت باعث میشود که حتی برنامه های اجرا شده اثر تشویقی روی مردم نگذارد برای همین است که من تأکید میکنم اگر تبعیض و تبعیضاتی از این برود بدون شك برنامه های انجام شده در برنامه های اصلاحی دهها برابر اثرات کنونی را در روجه مردم

خواهد داشت کارمندان رسمی دولت وقتی وارد خدمات دولتی میشوند خدمت نظام وظیفه آنها جزو خدمت دولتی محسوب میشود و در نتیجه وارتقا نشان تأیید راز دبیجه دلیل کارگران کشور مشمول این مقررات نیستند در حالیکه سنگین ترین بار خدمت وظیفه را آنها بعهده گرفته اند و در اتفاقات ناگوار جلوه داران ارزش ما را آنها تشکیل داده اند و میبایست اینها هم بخاطر عدالت و بخاطر عدم تبعیض از این مقررات استفاده بکنند امیدوارم این تذکرات و این توضیحات مورد توجه وزیر محترم کار و امور اجتماعی قرار بگیرد و من در این مورد سؤالاتی هم تهیه کرده ام که وسیله مقام محترم ریاست تقدیم میکنم شاید همین تذکرات باعث شود که اقدامات مقتضی در این مورد بعمل بیاید (احست).

**عباس میرزائی** - وزیر کار کوشش میکنند تا قانون جدید بیمه های اجتماعی را اصلاح کنند و به مجلس بیاورند .  
**دکتر فریور** - ولی در آن از قرار نسبت به این موارد چیزی در نظر گرفته نشده است .

**نایب رئیس** - آقای دکتر حکیم شوشتری تشریف بیاورید.  
**دکتر حکیم شوشتری** - جناب آقای رئیس، همکاران

جند، بدون تردید عموم همکاران گرامی و تمامی ملت ایران مرتب از جریسان مسافرت افتخار آمیز اعلیحضرت همایون شاهنشاه و خاصه از فرمایشات غرور آفرین ایشان در مراسم هفدهم درجه دکتری افتخاری از دانشگاه هاروارد اطلاع حاصل فرموده اند واقعاً برای عموم ملت ایران مایه کمال افتخار و مباهات است که رهبری مظهر ملت آنها است و شخصی بق رهبری را هدایت میکند که در تمام دنیا بد تمام مجامع سیاسی و علمی جهان برای ملت ایران ایجاد غرور و افتخار میکند بنده در این دوسه روزه مشاهده کردم که نسبت انتشارات حزب ایران نوین کار بسیار جالبی انجام داده یعنی فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاه را بصورت جزوه بسیار جالبی چاپ کرده و در دسترس همگان گذاشته واقعاً از این کار بسیار بسیار ارزنده و جالب را تبریک بگویم ضمن اینکه متوجه شدم که امروز مصادف با روز انتشار روزنامه ندای ایران نوین هم هست بنده لازم میدانم از طرف همکاران حزبی خود رئیس محترم انتشارات و به قسمت انتشارات حزب که کارهای بسیار بسیار پر ارزشی را انجام میدهند که عبارت است از انتشار

چهار نشریه یعنی روزنامه ندای ایران نوین روزنامه جوانان روزنامه دهقان آزاد و همچنین مجله کارگران تبریک بگویم یک نکته ای را هم خواستم از حضور جناب آقای دکتر یگانه استفاده کنم و بدولت تذکر بدهم و آن این است که دستگاه های انتشارات دولت واقعاً در اینگونه موارد باید پیشرو باشند گویا اینکه حزب از دولت جدائی ندارد ولی حق این بود که وزارت اطلاعات و وزارت آموزش و پرورش این جزو در بمقادیر بسیار بسیار زیاد چاپ میکردند و در دسترس دانش آموزان کشور قرار میدادند و حتماً این وظیفه را باید انجام بدهند بجای داستانی امثال بهرام گور و اعرابی چه بهتر که این چنین فرمایشاتی را که اعجاب و تحسین مردم را برمی انگیزد اینگونه سخنان را چاپ بکنند و در اختیار همه قرار بدهند این کاری است که دولت باید انجام بدهد امیدوارم که بنده اشتباه کرده باشم و دولت در جریان این کار باشد قبل از اینکه این تذکر را بنده داده باشم - در این دو هفته اخیر توفیق دوباره دیدم برای بنده دست داد که واقعاً در بزم آمدن کرسی از آنها بمیان نیاورم همکاران بنده میدانند که در اثر رهبری های خردمندانه شاهنشاه در تمام مسیرهای امور مملکتی پیشرفت هائی نصیب مملکت شده که گاهی در گوشه و کنار مملکت تا شخص نرود از نزدیک مشاهده ننماید متوجه نمیشود که در گوشه و کنار مملکت چه کارهائی انجام شده در هفته گذشته بنده افتخار داشتم بدعوت دانشگاه پهلوی چند روزی را در شیراز بودم واقعاً یک تشکیلات نمونه ای از نظر دانشگاهی بنام دانشگاه پهلوی بوجود آمده چه از نظر مدیریت چه از نظر سطح اطلاعات و معلومات و چه از نظر طرز کار استادان و حتی از نظر تفحصات علمی خوشبختانه به پایبه دنیائی رسیده اند ضمن مشاهده طرز اداره امور دانشگاه پهلوی بنده یک نکته ای برخورد کردم که لازم دیدم تذکری بدولت بدهم با وجود اینکه میتوانستم این تذکر را در خارج از این ساحت مقدس بسمع دولت برسانم ولی لازم دانستم که در اینجا صحبت بمیان بیاید که در صورت جلسه ذکر شود بنده یکی از غلظت پیشرفت دانشگاه پهلوی را این مطلب دانستم که در آنجا آمده اند مقامات مالی را بطور کلی در مسیر احتیاجات خودشان ترتیب داده اند یعنی یک واحد بخش واحد کاری آنهاست یک رئیس بخش بودجه خودش را میداند بدون احتیاج بکارپرداز و بدون



تشریفات در حد توانائی مالی، خودش وسایل آزمایشگاهی و احتیاجات خودش را تأمین کند يك استادی که در سطح بین المللی معلومات دارد که دیگر يك کارمند روزمزد فلان اداره کار ایشانرا کنترل نمیکند و این باعث دلگرمی استادان شده و بنده میخواستم این تذکر را بدولت بدهم بنده فراموش نمیکنم که در یکی از نوبتهای بودجه یا متمم بودجه چند سال قبل دولت را مکلف کرده بودیم که يك آئين نامه معاملات دولتی که رافع احتیاجات مملکت در زمان فعلی باشد تهیه کند و تقدیم مجلس بشمايد مثل اینکه متأسفانه هنوز نتوانستند این کار را انجام بدهند بنده خواهش میکنم دولت در این فکر باشد همینطور که ما در جمیع جهات پیشرفت میکنیم این قانون فرسوده معاملات دولتی را از بین ببرند چون این استثناهائی که بوجود آمده تازه خودش ایجاد اشکال میکند يك کارمند دولت در وزارتخانه ای میتواند با دست بازها را خرج بکند از آنجا که رفت جای دیگر هیچ اختیاری ندارد این همان شخص است با جابجا شدنش تغییر وضع که نمیدهد در وضع حاضر این تشریفات را بخصوص در اجرای اصل انقلاب اداری باید ببریم و من خواهش میکنم از آقای دکتر یگانه که به این مطلب توجه داشته باشند خوشبختانه دانشگاه پهلوی در قسمت تفحصات و تبعات علمی همبایه دنیائی خودش را قرارداده و این فرصت را برای استادان جوان ایرانی فراهم کرده و آنچنان محیط امن وامانی بوجود آورده که من مشاهده کردم در بخش شیمی دانشکده علوم دانشگاه پهلوی روی رنگهای طبیعی آنچنان تحقیقاتی کرده اند که برای صنایع بخصوص صنعت قالی بافی ما مسلماً واجد ارزش خواهد بود خوشبختانه سازمان برنامه هم بدین مطلب هم توجه کرده بود زمیندهائی برای این کار که ارزش تجاری و صنعتی برای ما دارد فراهم میکردند روی رنگهای بسیار ابتدائی که از صنایع کشاورزی ما یعنی محصولات کشاورزی ما بدست میآید داشتند مطالعاتی میکردند و بسیار در این مورد پیشرفت کرده بودند همچنین در امور پزشکی روی داروهای بسیار ابتدائی که در جنوب دیده بودند روی داروهای که در بخشهای ایران یا داروهای ساده معالجه میکردند روی حیوانات آزمایشگاهی از قبیل سگ و روباه و خرگوش با همکاری دانشگاههای دنیا که هزینه

قسمتی از آزادانگشکاهای دنیا میبرداختند خوشبختانه تخصصاتی کرده اند اینهمه آوازهها از شته بود واقعاً توجه شاهنشاه به آنجا که از جهت امکان ساختمانها و چه از جهت فراهم نمودن اساتید همچنين محیط امن وامان و محیط بسیار صمیمانه ای که در اثر همکاری تمام سازمانهای اداری دولت ایجاد کرده بود همکاری بسیار صمیمانه استاندار و ارتش سوم واقعاً تمام دستگاهها صمیمانه برای پیشرفت کار دانشگاه پهلوی فعالیت میکردند مدیریت آنجا هم بسیار صحیح بود بنده در بزم آمد که این حقیقت را که همه ما از داشتن چنین دانشگاهی افتخار میکنیم بيمه ایرانیان تبریک میگویم و واقعاً باید بگویم این تلاش چندساله جناب آقای علم و همکارانشان بسیار ارزنده بود. همکاران محترم ما اطلاع دارند اکثر نمایندگان در ۷ گروه یکی دیگر از بنده های افتخار آمیز افکار بلند شاهنشاه را در این دوسه هفته اخیر مشاهده نمودیم و آن بالایشگاه تهران بود بدون هیچ تعارفی مملکت ما پیشرفت کرده بعلم بالارفتن درآمد عمومی مصارف، بخصوص مصارف نفتی ما بالارفته بند نمونه بسیار کوچکی عرض میکنم که سطح درآمد ملی ما با آن قیاس بشود و مورد توجه قرار بگیرد در مملکت ۱۱۵ میلیونی پاکستان مصرف نفت آنجا ۲/۵ میلیون تن است ولی در مملکت ۲۷ میلیون جمعیتی تا امسال در حدود ۷ میلیون تن مصرف نفت داشتیم از سال گذشته مسلماً سطح درآمد ما بالا آمده کشورها در مسیر صنعتی شدن هست با توجه با اینکه ما بیشتر از ۵ میلیون تن نمیتوانیم از بالایشگاه آبادان برای مصارف داخلی خودمان استفاده بکنیم و مصرف داخلی مواد نفتی ما بحد واقعاً قابل توجهی بالارفته بود احتیاج داشتیم يك بالایشگاهی و جای کمال خوشوقتی است که بالایشگاهی مدرن و بسیار نو در سطح جهانی با حداقل هزینه یعنی ۱۰۰ میلیون دلار درجائی که از هر لحاظ از لحاظ مقامات اقتصادی حساب شده در مملکت بوجود آمد این بالایشگاه دارای خصوصياتی است که خوشبختانه از لحاظ ایمنی رعایت اتوماسیون در آن کاملاً بعمل آمده اما از جهت کارگر از جهت بکارگماشتن عده ای خوشبختانه در حدود هفتصد نفر کارمند و کارگر در این بالایشگاه کاری میکنند محصول این بالایشگاه در سال پنج میلیون تن است البته بنده اطلاع دارم که با توجه بازدياد مصرف نفت در کشور برنامه های برای ایجاد يك

بالایشگاه در شیراز و همچنین زیاد کردن محصول تصفیه نفت که شاه در دست اجراست خوشبختانه صنعت نفت ما که بعلم درآمد از این ذخیره ملی بايستی پایه گذار کارهای عمرانی ما بشد خوشبختانه توانستند این گروه زحمتکش و همچنین مدیران لایق آن بخصوص جناب آقای دکتر اقبال صنعت نفت را بخدی در مملکتی که می گفتند نمیتوانند يك لوپننگ بسازند بالابردند که در ممالک خارج یعنی خارج از مرزهای بالایشگاه میسازم و خوشبختانه شنیدم که شاید امسال بالایشگاه ایران در مدرسه هندوستان مورد بهره برداری قرار بگیرد در هر صورت بنده لازم دانستم از این اقدام شرکت نفت قدردانی بکنم و از طرف عموم نمایندگان که مهندسین جوانی که توانستند با دست خود چنین بالایشگاه عظیمی را بوجود بیاورند و آنان روزانه هفتاد هزار شکیبانی حدود چهار میلیون و دویست هزار تن سالیانه بشد از این بالایشگاه بهره برداری بکنند به عموم آنبنا تبریک میگویم و موفقیت آنها را از خداوند آرزو می کنم و بزرگم میگویم که این همه آوازه ها از شته بود. امیدوارم این سفر کرده عزیز که جان ملت ایران است هر چه زودتر به سلامت به میهن عزیز بازگردند و رهبری خردمندانانه و دایمانه خود را همچنان بملت ایران از زانی بدارند متشکرم (احسن)

نایب رئیس - آقای کلانتر هر مزی بفرمائید.

کلانتر هر مزی - بعلم نامطلوب بودن وضع برق در تبریز اهالی طی طوماری تقاضای تأمین برق را نموده اند ششم مقام ریاست می شود و استدعا دارم امر با اقدام فرمائید.

۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای دکتر عاملی تهرانی

نایب رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - سئوالی است راجع به بیمارستان رسته نشده مهاباد تقدیم می کنم.

۴- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای دکتر یگانه وزیر مشاور

نایب رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمائید.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم بنده دو لایحه است تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی

می کنم یکی لایحه ای است راجع به تشکیلات برنامه ریزی دائم کشور بطوریکه استحضار دارند در برنامه چهارم تصویب شد که تا تاریخ سه ماه از تصویب آن قانون دولت لایحه جداگانه ای برای تشکیلات ثابت برنامه ریزی مملکت بدمجلسین تقدیم بکند و اینک این لایحه آماده شده تقدیم مقام ریاست میکنم لایحه دوم لایحه ای است راجع به تشکیل مرکز اسناد ملی ایران بطوریکه استحضار دارنده افزایش روز افزون فعالیت های دستگاههای دولتی موجب می شود که بطور روز افزون اسناد و مدارک دولتی گردآوری بشود این اسناد قیمتی اسنادی است که بعد از گذشت مدتی بصورت اسنادیلا استفاده خواهد بود باید ترتیبی اتخاذ کرد که فضای زیادی از دستگاههای دولتی را نگیرد و بعکس قسمت دیگر اسنادی است که باید در يك مرکزی که با آخرین روشهای مربوط اداره می شود نگهداری بشود و در دسترس عموم علاقمندان گذاشته بشود و باین منظور لایحه جامعی برای تأسیس مرکز اسناد ملی ایران تهیه شده که تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی می کنم.

نایب رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت

امور خارجه

نایب رئیس - آقای امیر تیمور بفرمائید.

امیر تیمور (معاون وزارت امور خارجه) - با اجازه مقام معظم ریاست باستحضار نمایندگان محترم میرسانم که جناب آقای وزیر امور خارجه در ماه مه گذشته مسافرتی به مجازستان کردند در خلال این مسافرت بدیروی از سیاست کلی دولت شاهنشاهی مبنی بر بسط توسعه روابط دوستانه با جمیع کشورها يك موافقتنامه فرهنگی با دولت مجارستان باعضاء رسید که اینک لایحه اش را بدساخت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارم.

نایب رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۶- تقدیم دو فقره صورت دیون و يك فقره تقاضای

تغییر محل اعتبار بوسیله آقای معاون وزارت دارائی

نایب رئیس - آقای قوام صدقی بفرمائید.

**قوام صدری** (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست دو صورت است مربوط بدیون وزارت جنگ و وزارت اطلاعات که بایستی در کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار گیرد تقدیم می شود باضافه تقاضای استفاده سه میلیون و دوست و چهل هزار ریال از اعتبار هزینه های پیش بینی نشده برای تأمین مال الاجاره دو باب منزلی است که برای وزارت علوم قرار است اجاره بشود درخواستی تهیه شده است که بایستی مورد بررسی کمیسیون بودجه قرار بگیرد برای بررسی تقدیم میشود.

**نایب رئیس** - بد کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

#### ۷ - تصویب صورت جلسه

**نایب رئیس** - نسبت بصورت جلسه قبل نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

#### ۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری دائر به اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی راجع به الحاق ماده ۱۲۷ مکرر بقانون مجازات عمومی و ابلاغ بدولت

**نایب رئیس** - گزارش کمیسیون چهارم ارجاع به الحاق ماده ۱۲۷ مکرر بقانون مجازات عمومی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه دوم تیرماه ۱۳۴۷ با حضور آقای پرتو معاون وزارت دادگستری و آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۴۸۶۵۰ - ۴۶/۱۱/۸ بازگشته از مجلس سنا راجع به الحاق ماده ۱۲۷ مکرر بقانون مجازات عمومی را مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحات آن مجلس در این مورد موافقت بعمل آورد و لایحه را بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون الحاق ماده ۱۲۷ مکرر بقانون مجازات عمومی  
**ماده واحده** - مقررات زیر بعنوان ماده ۱۲۷ مکرر بقانون مجازات عمومی اضافه میشود:

ماده ۱۲۷ مکرر

۱- هرکس بقصد اضرار با جلب منفعت تمام یا قسمتی از ائمه و تأسیسات یا تزئینات و ملحقات و یا اشیاء و لوازم

اماکن تاریخی مذکور در قانون حفظ آثار عتیقه مصوب سال ۱۳۰۹ که بشت آثار ملی رسیده است خرابی وارد آورد مجرم محسوب میشود.

۲- هرکس اشیاء و لوازم و همچنین مصالح و قطعات آثار ملی و تاریخی را از موزه ها و نمایشگاهها یا اماکن تاریخی و مذهبی و یا سایر اماکن که تحت حفاظت و نظارت دولت است سرقت کند یا با علم بمسروقه بودن اشیاء و لوازم مذکور را بخرد یا پنهان دارد بجز مجازات ۲ تا ۵ سال محکوم میشود.

۳- هرکس بدون اجازه وزارت فرهنگ و هنر در مجاورت آثار ملی و بناهای تاریخی تا شعاعی که آنوزارت تعیین و آگهی میکند مبادرت بعملیاتی نماید که سبب تزلزل بنیان آنها شود یا در نتیجه آن عملیات به آثار و بناهای مذکور خرابی یا لطمه وارد آید بجزس تأدیبی از ۱ تا ۳ سال محکوم میشود.

۴- هرکس اشیاء عتیقه مذکور در قانون حفظ آثار عتیقه را بدون رعایت ترتیبات مقرر در قانون مزبور از کشور خارج سازد بجزس تأدیبی از ۱ تا ۳ سال محکوم میشود.

شروع به ارتکاب جرم مذکور در این بند در حکم ارتکاب خواهد بود.

۵- هرکس بدون رعایت ترتیبات مقرر در قانون حفظ آثار عتیقه بقصد بدست آوردن اشیاء عتیقه در اراضی و تپه و اماکن تاریخی حفاری کند بجزس تأدیبی از ۳ تا ۵ سال محکوم میشود و لو آنکه اراضی و تپه ها و اماکن ملک شخصی او باشد.

۶- هرکس با راضی و تپه ها و اماکن تاریخی که به ثبت آثار ملی رسیده و مالک خصوصی نداشته باشد بقصد استفاده تجاوز کند بجزس تأدیبی از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم میشود مشروط بر آنکه وزارت فرهنگ و هنر قبلاً حدود و مشخصات این قبیل مناطق را در محل تعیین و علامتگذاری کرده باشد.

۷- کسانی که بخواهند خرید یا فروش اشیاء عتیقه را شغل خود قرار دهند باید از وزارت فرهنگ و هنر تصدیق پروانه کنند. ترتیب و شرایط صدور پروانه طبق آئین نامه ای که بتصویب وزارت فرهنگ و هنر خواهد رسید تعیین میشود.

وزارت فرهنگ و هنر از ادامه کار کمیته تحویل پروانه نکنند جلوگیری خواهد کرد و بعلاوه متخلفین بجزس تأدیبی از دو ماه تا شش ماه محکوم میشوند.

**تبصره ۱** - کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون خرید یا فروش اشیاء عتیقه اشتغال دارند باید ظرف سه ماه اجرای قانون تقاضای پروانه کنند در غیر اینصورت مشمول مقررات این بند خواهند بود. وزارت فرهنگ و هنر نیز پس از جزای شرایط مقرر در آئین نامه پروانه بنام آنان صادر خواهد کرد.

**تبصره ۲** - کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون به خرید و فروش اشیاء عتیقه اشتغال دارند در صورتیکه طرف نشد از تاریخ تصویب این قانون صورت ریز اشیاء محدوداً وزارت فرهنگ و هنر تسلیم کنند اشیاء صورت داده شده بجز شدتند میشود متخلفین از مقررات این تبصره از یک ماه تا سه ماه بجزس تأدیبی محکوم میشوند.

شرایط و ترتیب تسلیم صورت اشیاء مذکور و همچنین ترتیب خرید و فروش اشیاء مذکور بعد از تسلیم صورت ریز اشیاء بموجب آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب وزارت فرهنگ و هنر برسد.

۸- کسانی که خلاف ترتیب مقرر در قانون حفظ آثار عتیقه اشیاء عتیقه ثبت شده در فهرست آثار ملی را با علم و اطلاع از ثبت آن بفروش برسانند بجزس تأدیبی از سه ماه تا یک سال محکوم میشوند.

۹- هرکس با اندود کردن یا رنگ زدن یا رسم کردن نقش یا خطوط یا حک کردن و امثال آن آثار ثبت شده در فهرست آثار ملی را مستور کند یا موجب تغییر صورت و رنگ یا وارد آمدن لطمه تمام یا قسمتی از آنها بشود بجزس تأدیبی از ۶ ماه تا دو سال و پرداخت غرامت از بیست هزار تا بیست هزار ریال محکوم میشود.

۱۰- هرکس خلاف ترتیب مقرر در قانون حفظ آثار عتیقه بمرت یا تعمیر یا تغییر و تجدید بنا و تزئینات این اشیاء اشتغال کند در فهرست آثار ملی مبادرت کند بجزس تأدیبی از سه ماه تا دو سال و پرداخت غرامت از بیست هزار تا بیست هزار ریال محکوم خواهد شد.

۱۱- هرکس اشیاء عتیقه مذکور در قانون حفظ آثار

عتیقه را بر حسب تصادف و اتفاق بدست آورد اگر چه در ملک خود او باشد یا بدحد اکثر ظرف باز در روز وزارت فرهنگ و هنر یا نمایندگان آن و یا مأمورین انتظامی اطلاع دهد متخلفان از دستور این بند به ۳ ماه تا یکسال بجزس تأدیبی و پرداخت پنجاه هزار ریال جریمه نقدی محکوم میشوند.

۱۲- در مورد جرائم مذکور در ماده ۱۲۷ قانون مجازات عمومی و این ماده که وسیله اشخاص حقوقی انجام میشود هر یک از مدیران و مسئولان که دستور دهنده باشند بر حسب مورد بمجازات های مقرر محکوم میشوند.

۱۳- اشیاء حاصله از جرائم مذکور در ماده ۱۲۷ و این ماده تحت نظر وزارت فرهنگ و هنر توقیف میشود و در صورت محکومیت مرتکب دادگاه برفع وزارت فرهنگ و هنر حکم ب ضبط اموال مذکور خواهد داد.

۱۴- در کلیه جرائم مذکور در ماده ۱۲۷ قانون مجازات عمومی و این ماده وزارت فرهنگ و هنر بر حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی محسوب میشود.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر حسن متین

گزارش از کمیسیون فرهنگ و هنر بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه دوم تیرماه ۱۳۴۷ با حضور آقای پرتو معاون وزارت دادگستری و آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر لایحه بازگشته از مجلس سنا راجع به الحاق ماده ۱۲۷ مکرر بقانون مجازات عمومی را مطرح کرد و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

#### تغییرات مجلس سنا

۱- در بند ۲ سطر سوم بعد از کلمه (سرقت) کلمه «نماید» به «کند» تبدیل شده و در همان سطر بعد از کلمه (پنهان) کلمه «نماید» به «دارد» تبدیل شد.

۲- در بند ۳ سطر دوم بعد از کلمه (آگهی) کلمه «میتواند» به «میکند» تبدیل شده.

۳- در بند ۴ سطر دوم بعد از کلمه (خارج) کلمه «نماید»





دارند قرارداد شهرداری مجل بعنوان مقرری ماهی ۲۰۰ تومان با وکماکنکند بند پرونده را می بینم و بعد جریان را عرض می‌رسانم.

**نایب رئیس** - در کلیات اول نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطروح است قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

**ماده واحده** - وزارت جنگ اجازه داده میشود به استوار دوم معلول رحیم و کیلی ز نوزی از تاریخ معلولیت معادل تمام حقوق نامبرده بعنوان مستمری مادام العمر پرداخت نماید

**نایب رئیس** - در ماده واحده نظری نیست؟ آقای مهندس عترت بفرمائید.

**مهندس عترت** - بنده نسبت باین امر مقدس پیشنهادی داشتم چون این استوار دوم معلول بر طبق این ماده واحده بصرف کلید مستمری که میگیرد قانع شده است و حال آنکه امکان دارد بعدها استوار دومهای شاغل بک مزایائی بگیرند چون این شخص در راه انجام و تلیفه معلول شده است سزاور نیست که اگر مزایائی بشاغلین میدهند باو ندهند این است که بنده پیشنهاد کردم چنانچه بعدها به استوار دومهای شاغل مزایائی تعلق گرفت باو هم تعلق بگیرد و او هم منتفع بشود.

**نایب رئیس** - پیشنهاد خرج است و قابل طرح نیست نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود.

**۱۰ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون سازمان بین المللی هیدروگرافی و ارسال به مجلس سنا**

**نایب رئیس** - گزارش شور دوم لایحه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون سازمان بین المللی هیدروگرافی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۹ خرداد ماه ۱۳۴۷ با حضور آقای امیر تیمور معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۲۳۵۰ - ۱۳۴۷/۲/۳۰ دولت راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون سازمان بین المللی هیدروگرافی را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۷ جبر شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

**ماده واحده** - «کنوانسیون مربوط بسازمان بین المللی هیدروگرافی» مشتمل بر یک مقدمه و ۲۳ ماده و یک آئین نامه عمومی و یک آئین نامه مالی که در تاریخ ۳ مه ۱۹۶۷ طرف نهمین کنفرانس بین المللی دفتر هیدروگرافی تصویب گردیده و توسط نماینده دولت شاهنشاهی به امضاء رسیده و تصویب و سازمان بنادر و کشتیرانی اجازه داده میشود بر اساس این کنوانسیون عضویت سازمان بین المللی هیدروگرافی را قبول و حق عضویت مربوط را کماکان از محل بودجه مربوط بپردازد.

**تبصره** - وزارت امور خارجه مکلف است بتصویب کنوانسیون مربوط بسازمان بین المللی هیدروگرافی را طبق ماده ۱۸ آن بدولت موناکو تسلیم نماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی  
گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی  
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۹ خرداد ماه ۱۳۴۷ حضور نماینده دولت لایحه مربوط به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون سازمان بین المللی هیدروگرافی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون لایحه خارجه را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

مخبر کمیسیون دارائی - دکتر ربی

**نایب رئیس** - نسبت بماده واحده نظری نیست؟ آقای مهندس جلالی نوری بفرمائید.

**مهندس جلالی نوری** - بفرمائید آقای مخبر کمیسیون توضیحی در این مورد بدهند.

**نایب رئیس** - آقای مافی بفرمائید.

**مافی** (مخبر کمیسیون امور خارجه) - با اجازه مقام ریاست در شهر موناکو دفتری هست بنام سازمان بین المللی هیدروگرافی که از نظر نقشه برداری دریایی و کشتیرانی و غیره بسیار مفید است دولت شاهنشاهی در سال ۱۳۳۰ به این قرارداد ملحق شده است حق عضویت سالیانه آنهم مبلغ ۳۶۰۰ فرانک است.

این دفتر بین المللی در سال ۱۹۳۱ تشکیل شده ولی دولت شاهنشاهی ایران در سال ۱۳۳۰ به این موافقت نامه ملحق شده و ضمیمه مهم این دفتر ایجاد متدهای صحیح دریایی و کف در دریایی همچنین تهیه نقشه های دریایی است و این نقشه ها برای هر دو عضو متحدالشکل است و قریب ۳۹ دولت به این قرارداد بین المللی ملحق شده اند ضمناً عرض میکنم این سازمان یک مؤسسه مشورتی است (احسنت).

**نایب رئیس** - نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) کلیات آخر لایحه مطروح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

**۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد**

**نایب رئیس** - گزارش شور اول لایحه راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد بدون تبعیت مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کار و امور اجتماعی  
بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۹ خرداد ماه

۱۳۴۷ با حضور آقای معتمدی معاون پارلمانی وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۲۴۶۶ - ۱۳۴۷/۲/۱۵ دولت راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد بدون تبعیت را که بشماره ۳۶۵ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

**ماده واحده** - مهاجرین و افراد بدون تبعیت که تا تاریخ تصویب این قانون بکشور وارد شده و با بعداً وارد میشوند مشمول معافیت مقرر در تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار بوده و از پروانه کار مجانی استفاده خواهند کرد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - پور بابائی  
گزارش شور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی  
کمیسیون کشور در جلسه ۳ تیرماه ۱۳۴۷ با حضور آقای معتمدی معاون پارلمانی وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۲۴۶۶ - ۱۳۴۷/۲/۱۵ دولت راجع به شمول تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون کار نسبت به مهاجرین و افراد بدون تبعیت را که بشماره ۳۶۵ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی را در این مورد تأیید و تصویب نمود.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

رئیس کمیسیون کشور - روحانی

**نایب رئیس** - کلیات اول لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای مهندس اخوان بفرمائید.

**مهندس اخوان** - بفرمائید یک توضیح بیشتری بدهند.

**نایب رئیس** - آقای معتمدی بفرمائید.

**معتمدی** (معاون وزارت کار و امور اجتماعی) - با اجازه مقام ریاست بمنظور حمایت از نیروی انسانی و تخصص های مملکتی ضمن ماده ۱۰ قانون کار ورود و اشتغال بکار اتباع خارجه موقوف به شرایطی شده است که آن شرایط ضمیمه آئین نامه اشتغال بکار اتباع بیگانه معین و مشخص شده است در سال ۱۳۴۴ برای اینکه افراد خارجی که در کشور مشغول هستند بطور کلی شرایط اشتغال آنها معین باشد و از پروانه کاری که با افراد داده میشود معلوم بشود که بچه نحو پروانه کار داده میشود و بچه نحو استفاده

خواهند کرد چند تبصره بقانون کار اضافه شد که یکی از آن تبصره ها تبصره ۳ همین ماده ۱۰ قانون کار است ضمن این تبصره مقرر شده است که با افراد پناهنده یعنی کسانی که پناهنده به کشور شاهنشاهی هستند پروانه کار داده بشود ولی پروانه کار مجانی بایشان بدهند که در صورت تأیید وزارت امور خارجه و وزارت کشور و در صورتیکه اشتغال بکار آنها با آئین نامه اشتغال بکار اتباع بیگانه مابین نباشد پروانه کار بدهند تا امکان داشته باشند کار بکنند البته عنوان مهاجر و افراد بدون تابعیت هم در موقعی که این لایحه تقدیم شد در ضمن همین تبصره وجود داشت بعد در کمیسیون امور خارجه و در کمیسیون مجلس سنا اظهار شد افراد مهاجر و عنوان مهاجر در قوانین مملکت وجود ندارد و همان عنوان پناهنده کافی خواهد بود که این افراد بتوانند از این تبصره استفاده کنند متأسفانه در عمل برخورد باین موضوع شد که افراد مهاجر و بدون تابعیت عملاً وجود دارند و چه بسا اتفاق می افتد که مهاجر را دولت تشویق میکند چون این افرادی که بعنوان مهاجر و افراد بدون تابعیت وارد کشور میشوند بسیار افراد فقیری هستند تقاضا کردیم بدین افراد هم پروانه کار مجانی داده بشود این تقاضائی است که ضمن ماده واحده شده است.

**نایب رئیس** - نظردیگری در کلیات اول لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده واحده راجع به شمول تبصره ۳

ماده ۱۰ قانون کار عبارت «و با بعداً وارد میشوند» حذف شود.

با تقدیم احترام - دکتر طالع - دکتر عاملی

**نایب رئیس** - لایحه و پیشنهاد شورای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

### ۱۲ - طرح گزارش شورای اول کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی راجع بواگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر در اصفهان بوزارت جنگ

**نایب رئیس** - گزارش شورای اول لایحه واگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر در اصفهان به وزارت جنگ مطرح است قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای اول از کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون اصلاحات ارضی در جلسه یکشنبه ۲۶/۳/۴۷ با حضور آقایان معاونان وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و وزارت جنگ لایحه واگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر در اصفهان بوزارت جنگ را که بشماره ۳۸۰ چاپ گردیده برای شورای اول رسیدگی و با اصلاحاتی تصویب کرد. اینک گزارش آن بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

**ماده واحده** - بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اجازه داده میشود قطعه زمین پلاک شماره ۲۲۶/۲۹۹۹ موضوع بند ۳ (قانون واگذاری سه قطعه زمین در اصفهان بدانشگاه صنعتی آریامهر) مصوب ۴/۱۲/۴۵ را از دانشگاه مزبور مسترد نموده در اختیار وزارت جنگ بگذارد و در آن دو قطعه اراضی پلاک شماره ۱۶۴ اصلی بخش ۱۴ اصفهان بمساحت تقریبی یک میلیون و چهار صد بیست و پنج هزار متر مربع و پلاک شماره ۴۸۹ اصلی بخش ۱۶ اصفهان بمساحت تقریبی یک میلیون و یکصد و شصت و نه هزار و یکصد و بیست متر مربع را برای ایجاد تأسیسات علمی و عملی و سایر نیازمندیهای دانشگاه صنعتی آریامهر مجاناً و طبق سند رسمی بدانشگاه مذکور منتقل نماید.

**تبصره ۱** - در صورتیکه اراضی مزبور کافی برای نیازمندیهای دانشگاه صنعتی آریامهر نباشد با تصویب وزارت زمین بمیزان مورد احتیاج یا رعایت مفاد این قانون اراضی خالصه یا موات بدانشگاه مزبور منتقل خواهند شد.

**تبصره ۲** - دانشگاه صنعتی آریامهر از اراضی مذکور منحصراً جهت ایجاد ساختمان برای دانشگاه و تأسیسات مربوطه استفاده خواهد کرد و بی هیچ نحوی از انحاء نمیتواند آنرا بغير واگذار کند.

**تبصره ۳** - در صورت انحلال دانشگاه و یا تخلف از مفاد تبصره يك این قانون بدی پیشنهاد وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب هیأت وزیران کلیه اراضی منتقل شده بمسجدات در آن بملکیت دولت مستقر میشود.

مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی - مهندس اسدی سمیع -

گزارش شورای اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه پنجشنبه ۳۰/۳/۴۷ با حضور معاونان وزارت جنگ و وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه دولت راجع به واگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر در اصفهان بوزارت جنگ را برای شور اول رسیدگی و مصوبه کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تصویب کرد.

اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد. مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش شورای اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه مورخ ۲۹/۳/۴۷ با حضور دبیر و دو دولت لایحه واگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر در اصفهان بوزارت جنگ را برای شورای اول بررسی و مصوبه کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی را تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد. مخبر کمیسیون دارائی - دکتر رفیعی

**نایب رئیس** - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ فنی دکتر صدر بفرمائید.

**دکتر صدر** - بفرمائید توضیحی درباره لایحه بدهند **نایب رئیس** - آقای ممتاز بفرمائید.

**ممتاز** (معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی) - جزء مقام ریاست در سال ۱۳۴۵ قانونی به تصویب مجلسین رسید که سه قطعه زمین در اصفهان بدانشگاه صنعتی آریامهر واگذار شود چون يك قطعه از این سه قطعه مورد احتیاج

وزارت جنگ بود اکنون طبق لایحه ای که پیشنهاد شده آن زمین را از دانشگاه صنعتی آریامهر میخواستیم مسترد بداریم و به وزارت جنگ واگذار بکنیم و بجای آن دو قطعه زمین بدانشگاه صنعتی آریامهر واگذار بشود ممکن است بفرمائید در قانون ۱۳۴۵ ماده ای پیش بینی شده بود که وزارت اصلاحات ارضی میتواند با تصویب هیأت دولت از اراضی خالصه واگذار نماید ولی چون این اراضی کبواگذار میشود اراضی موات است و از اراضی خالصه نیست بدین دلیل این لایحه تنظیم شده و برای تصویب تقدیم شده است.

**نایب رئیس** - نظردیگری در کلیات اول لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در تبصره ۳ ماده واحده لایحه واگذاری زمین از دانشگاه صنعتی آریامهر بوزارت جنگ تبصره ۱ نوشته شده اشتباه است پیشنهاد مینماید که تبصره ۲ ذکر شود مهندس عباس اخوان

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که از ماده واحده واگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر در اصفهان بعد از جمله (در اختیار وزارت جنگ بگذارد) تا آخر ماده حذف شود. مهندس عباس اخوان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره ۱ ماده واحده واگذاری اراضی دانشگاه آریامهر اصفهان به وزارت جنگ حذف شود مهندس عباس اخوان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره يك ماده واحده لایحه واگذاری اراضی دانشگاه صنعتی آریامهر بشرح زیر اصلاح گردد. «در صورتیکه دانشگاه صنعتی آریامهر زمینهای واگذار شده را برای رفع نیازمندیهای خود کافی نداند با تصویب هیأت وزیران بمیزان احتیاجی که دانشگاه صنعتی آریامهر



تقاضا نموده است با رعایت مفاد این قانون اراضی خالصه باغات دانشگاه مزبور منتقل شود.

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی  
**نایب رئیس** - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

### ۱۳ - تقدیم دو فقره اساسنامه و يك فقره لایحه

بوسیله آقای معاون وزارت تولیدات

#### کشاورزی و مواد مصرفی

**نایب رئیس** - آقای زهری بفرمائید.

**زهری** (معاون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی) - با اجازه مقام ریاست بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند در تبصره ماده ۳ قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی به این وزارتخانه اجازه داده شده بود مؤسسه دخانیات را بصورت شرکت ملی دخانیات اداره بکند اساسنامه این شرکت طبق همین قانون مقرر بود تنظیم بشود و تقدیم مجلس بشود که در کمیسیونهای ذریعته اگر تصویب شد بمورد اجرا گذارده بشود اینک اساسنامه شرکت ملی دخانیات را بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میکنم و تقاضا دارم به کمیسیونهای مربوط ارجاع بشود همینطور در ماده ۴ قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی برای اجرای وظایف مقرر در قانون بوزارت تولیدات کشاورزی اجازه داده شده بود برای اجرای مقررات خود اگر سازمانهایی را ضروری تشخیص بدهد پس از تصویب اساسنامه این سازمانها در کمیسیونهای مجلسین این سازمانها را تشکیل و اداره بکند و چون برای تنظیم بازار شیر کشور در جهت حمایت از تولیدکننده و متصرف کنندگان تشکیل شرکت سهامی صنایع شیر ایران ضروری تشخیص شده اساسنامه مربوط را تقدیم ساحت مقدس مجلس میکنم و تقاضا دارم مقرر فرمائید به کمیسیونهای ذریعته ارجاع بشود.

**نایب رئیس** - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**زهری** - از سال ۱۹۴۹ بین دولت‌های صادرکننده و واردکننده گندم قراردادی منعقد شده در سنوات بعد این قرارداد تکرار شده و بموجب این قرارداد بدولتهای صادرکننده و واردکننده این موقعیت داده شده بمقداری که تحت ضابطه مقرر در این قرارداد هست هر کدام از دولت‌های صادر

**نایب رئیس** - فوریت لایحه مطرح است نظری نیست؟

(تشریحی شد) رأی میگیریم بیک فوریت این لایحه خانم‌هاو آقایان موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای شور به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

### ۱۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون

#### وزارت بهداشت

**نایب رئیس** - آقای دکتر مرشد بفرمائید

**دکتر مرشد** (معاون وزارت بهداشت) - با اجازه مقام

محترم ریاست مجلس شورای ملی لایحه‌ای است برای اصلاح

#### سئوالات

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً تقاضا دارم مقرر فرمایند وزارت کار و امور اجتماعی بدسئوالات زیر پاسخ دهند:

۱ - مواد ۵۵ و ۵۷ قانون بیمه‌های اجتماعی مقرر میدارد کارگران در هنگام بیماری و برای زمان استراحت مربوط به بیماری فقط  $\frac{2}{3}$  حقوق و مزد خود را دریافت نموده و سروزاول بیماری را نمیتوانند مزد و حقوق دریافت نمایند. آیا وزارت کار در شرایط موجود قانون مزبور را مطابق با عدالت اجتماعی میداند یا نه؟ و اگر پاسخ منفی است در مورد صلاح آن چه اقدامی کرده است؟

۲ - ماده ۶۶ قانون بیمه‌های اجتماعی مقرر میدارد حقوق دریافتی کارگران هنگام بازنشستگی معادل خواهد بود  $\frac{1}{10}$  آخرین حقوق دریافتی ضرب در سنواتی که کارگر بیمه شده است یعنی اگر کارگری در حال حاضر پس از چهل و پنج سال خدمت در راه آهن بازنشسته شود فقط در حدود ده روز حقوق دریافت خواهد کرد. آیا چنین امری عادلانه میباشد؟ اگر نیست تا کنون چه اقدامی برای اصلاح قانون بعمل آورده اند.

۳ - مدت خدمت و وظیفه در مورد کلیه کارمندان و کارکنان دولت جزو خدمت دولتی محسوب میشود. در مورد کارگران جنب امری در نظر گرفته نشده در باره چنین تبعیضی چه نظری دارند. با احترام دکتر اسمعیل فریور - ۴۷/۴/۶

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است مقرر فرمائید مقامات مسئول برای پاسخ بسئوالات زیر در مجلس شورای ملی حضور یابند. علت اینکه بیمارستان پنجاه تختخواهی مهاباد که در برنامهدوم منظور شده بوده است تاکنون ساختنش آغاز نشده است چیست و وزارت بهداشت برای تأمین نیازمندیهای درمانی شهرستان مهاباد که شامل بخشهای سرری و مهم سردشت و بوکان نیز بشود چه اقدامی کرده است؟ با تقدیم احترامات - دکتر عاملی ۴۷/۴/۶

ماده ۱۹ قانون طرز جلوگیری از بیماریهای آمیزشی که تقدیم مقام ریاست میکنم.

**نایب رئیس** - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

### ۱۶ - ختم جلسه

**نایب رئیس** - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم موقع و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت دهم و پنج دقیقه صبح جلسه ختم شد)

**نایب رئیس مجلس شورای ملی** - دکتر حسین خطیبی